

1 VZNIK VSI KLÁŠTER V SOUVISLOSTECH

?

Doplň.

Ves Klášter vznikala na ruinách cisterciáckého kláštera Pomuk od 80. let 16. století. V této době vládl **Rudolf II.**, který přesídlil z Vídně do Prahy. Tam poté pobývali významní astronomové **Johannes Kepler** a **Tycho de Brahe**. Tento panovník vydal v roce 1609 (MDCIX) **Rudolfův majestát**, zajišťující náboženskou svobodu.

?

Tento panovník krátce pobýval se svým dvorem také v jednom západočeském městě. Ve kterém? **Plzeň**

?

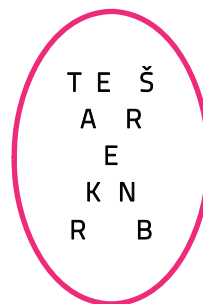
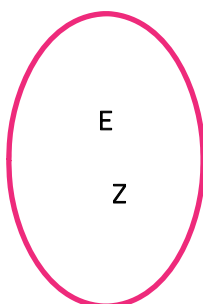
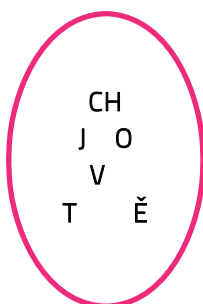
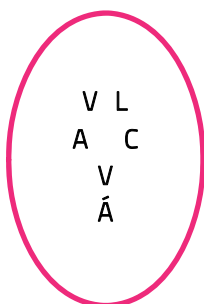
Ve kterých filmech představuje tento panovník jednu z hlavních postav?

Pekařův císař, Císařův pekař

2 VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI

?

Rozlušti, kdo byl pro dějiny Kláštera nejvýznamnější osobností.

Václav Vojtěch ze Šternberka

?

Tato osobnost byla nositelem Řádu zlatého rouna. Jak poznáš, že byl jeho nositelem?

- nosil řádový odznak – řetěz, na němž je zavěšená zlatá králičí kůže
- nosil řádový odznak – řetěz, na němž je zavěšená zlatá medvědí kůže
- nosil řádový odznak – řetěz, na němž je zavěšená zlatá beránčí kůže

?

S Klášterem jsou spojená jména František Horčíčka, Václav Hanka a Josef Linda. Jak?

Horčíčka restauroval rozsáhlé sbírky obrazů ve vlastnictví rodu Coloredo-Mansfeld, který vlastnil zámek Zelená Hora v době, kde se zde objevil rukopis Zelenohorský. Horčíčka se osobně znal s Václavem Hankou, který je společně s Josefem Lindou považován za autora tohoto rukopisu. To vedlo historiky k domněnce, že se Horčíčka na vzniku rukopisů podílel.

3

ZANIKLÝ CISTERCIÁCKÝ KLÁŠTER POMUK

? Dopln.

Není přesně známo, kdy byl klášter založen. Obvykle bývají uváděny roky 1144 (MCXLIV) nebo 1145 (MCXLV). Zakladateli byli mniši z kláštera v bavorském Ebrachu. V této době vládl v Čechách druhý český král Vladislav II., který získal královský titul v roce 1158 (MCLVIII). V roce 1420 (MCDXX) byl klášterní areál zničen husitskými bojovníky. Osazenstvo kláštera se zachránilo útekem. Tehdejší panovník Zikmund Lucemburský, přezdívaný liška ryšavá, téhož roku zapsal klášterní zboží Bohuslavovi ze Švamberka a Hynku Krušinovi ze Švamberka s podmínkou, že mají vydržovat osm pomuckých mnichů.

? Pomucký klášter patřil k nejdůležitějším opatstvím cisterciáků v Čechách. Který další cisterciácký klášter se nachází v západních Čechách?

- Chotěšov
- Plasy
- Sedlec

? Které další mnišské řády znáš? (min. 2) dominikánský, františkánský

? Zbytky románských a gotických klášterních staveb jsou dodnes patrné po celé vsi. Jak takové stavby asi vypadaly? Popiš je na základě charakteristických prvků těchto slohů. (min. 3 znaky)

ROMÁNSKÉ KLÁŠTERNÍ STAVBY	GOTICKÉ KLÁŠTERNÍ STAVBY
Měly několik metrů silné kamenné zdi. Klenby byly podepřeny silnými sloupy. Na oknech a vchodech byl půlkruhový oblouk.	Štíhlé stavby s opěrnými pilíři. Klenba byla žebrová. Okna a portály ve tvaru lomeného oblouku.

4

KAPLE SV. MARKÉTY V KLÁŠTEŘE

Velká kaple sv. Markéty byla vybudována v letech 1861 (MDCCCLXI) a 1862 (MDCCCLXII).

? Urči dle fotografie, ve kterém slohu je kaple postavená.

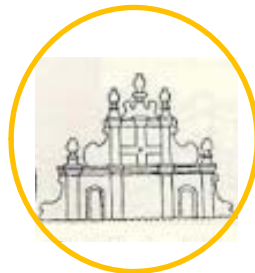
klasicismus

5

ZÁMEK ZELENÁ HORA

- ? Jádrem barokního zámku je renesanční. Urči, které z obrázků představují renesanci a které baroko. (barevně je odliš)

- ? Zámek Zelená Hora je mohutná trojkřídlá stavba s věží a s dvorem. Nakresli půdorys takové trojkřídlé budovy. (stačí obvodové zdi)

- ? V zámeckém kostele Nanebevzetí Panny Marie se nachází kámen s údajnými stopami jistého světce. Kterého? [sv. Vojtěcha](#)
- ? V Černém sále zámku podle pověsti nechtěl nikdo přespávat, neboť o půlnoci prý postava Marie Dominiky z Martinic, oblečená v černém šatu jeptišky, vystupovala z obrazu, bloudila po zámeckých chodbách a naříkala. Vysvětli, proč byla oblečená v černém šatu jeptišky, bloudila a naříkala.

Marie Dominika z Martinic si v mládí oblíbila místního myslivce a i přes odpor rodičů se chtěla stát jeho ženou. Oznámila jim, že bude matkou a že chce mít s myslivcem svatbu. Otec Adolf Bernard z Martinic však takovou potupu nehodlal připustit. Jednoho dne Mariin milenec nalezen v lese pod zámek zastřelený. Údajně se stal obětí pytláků, čemuž však Marie Dominika nikdy neuvěřila. Poté v Černém sále předčasně porodila slabé děťátko. Dle pověsti byl novorozenec z rozkazu Mariina otce ihned zazděn v koutě za krbem, aby navždy zmizely stopy poklesku jeho dcery. Zlomená dívka poté vstoupila do kláštera sv. Anny ve Vídni. Když zemřela, vrátila se její duše na místo, kde mělo být zazděno její dítě, a její postava v černém šatu jeptišky z obrazu vystupovala, bloudila po zámeckých chodbách a naříkala.

- ? Zámek nejvíce proslul zásluhou jednoho románu, který byl později zfilmován. Jak se tento román jmenuje? [Černí baroni od Miloslava Švandrlíka](#)

6

ČERVENÝ MOST POD ZELENOU HOROU

- ❓ Doplň do nadpisu, jak se tento most jmenuje.
- ❓ Urči, ve kterém slohu je most postaven. **baroko**
- ❓ K mostu se váže pověst o tom, jak přišel ke svému jménu. Vyprávěj ji.

Roku 1420 se na úpatí Zelené hory odehrála velká bitva. Bohuslav ze Švamberka během ní sehnal Mikuláše z Husi spolu s jeho lidem ze Zelené hory, a to s takovou urputností, že i potok Mihovka, který tudy protéká, se dle pověsti naplnil krví poražených. Proto také dostal můstek přes potok jméno Červený most. Když se blíží výročí této krvavé půtky, je prý v noci slyšet u mostu nářek pobitých a raněných, kteří tu umírali bez pomoci a slitování.

7

SOUSOŠÍ PIETY POD ZELENOU HOROU

- ❓ Jak se nazývá výtvarný celek, který je tvořen z několika soch jako zde? Doplň do nadpisu.
- ❓ Vysvětli, čím se liší pieta od madony.

Pieta je zobrazení Panny Marie s tělem Krista na klíně po jeho snění z kříže. Madona zobrazuje Pannu Marii s malým Ježíškem.

